

تفاوت دو حساب اندوخته و ذخیره در حسابداری

اندوخته ها (به طور مثال اندوخته قانونی) مبالغی هستند از یک ماخذ مشخص (مثل نسبتی از سرمایه)، که می بایست قبل از تقسیم سود در حسابی به این عنوان و بصورت جداگانه ای نگهداری شود تا از خروج این مبلغ از چرخه دارائی شرکت جلوگیری گردد.

□ ضمناً برای آزاد شدن آن زمان خاصی تعیین نشده و بنا بر قانون و یا تصمیم سهامداران شرکت، دارای سقف مشخصی می باشد. برای بوجود آوردن اندوخته حتماً بایستی سودی موجود باشد، اما برای بوجود آوردن ذخیره چنین الزامی وجود ندارد.

□ ذکر این نکته ضروری است که اندوخته قانونی هر ساله به میزان ۵ درصد سود سال جاری در نظر گرفته میشود و این عمل تا زمانی که اندوخته قانونی به میزان ۱۰ درصد سرمایه شرکت برسد الزامی و بیشتر از ۱۰ درصد اختیاری میباشد.

□ ولی ذخیره، مخزنی از هزینه های تحقق یافته پرداخت نشده است و سقف مشخصی ندارد و نیز تصمیم سهامداران شرکت در تعیین میزان آن دخالت ندارد.

□ در واقع ذخیره به هزینه های گذشته اشاره میکند ولی اندوخته ارتباطی با هزینه ها در زمان گذشته ندارد. در بعضی کتابهای قدیمی اندوخته و ذخیره و انباشته به یک معنی مورد استفاده قرار میگرفتند.

اصطلاحات اندوخته و ذخیره در بسیاری از موارد بجای یکدیگر استفاده می گردند. اما می توان موارد کاربرد آنها را به شرح زیر تفکیک نمود:

□ موارد استفاده از اندوخته:

تخصیص و محدودیت در سود انباشته عموماً بر اساس پیشنهاد هیات مدیره و تصویب مجمع عمومی و یا بموجب رعایت مفاد قراردادها و یا الزامات قانونی انجام شده و یکی از شیوه های گزارشگری تخصیص و محدودیت در سود انباشته، نمایش مجزای آن در ترازنامه می باشد. این تخصیص و محدودیت در سود انباشته، اندوخته نامیده می شود. مانند: اندوخته قانونی، اندوخته احتیاطی (عمومی)، اندوخته اختیاری (قراردادی) و.....

□ موارد استفاده از ذخیره:

جهت حسابهای دارایی ها که اینگونه حسابها نشان دهنده کاهش شناسایی شده در بهای تمام شده برخی اقلام دارایی بوده و باعث می گردند که داراییهای مذکور به خالص ارزش باز یافتنی منعکس شوند. مانند: ذخیره مطالبات مشکوک الوصول، ذخیره کاهش ارزش موجودیها و سرمایه گذاریها.

□ نکته: هر چند استهلاک انباشته نیز یک نوع حساب دارایی می باشد ولی به جهت تفاوت در نوع کاهش در داراییهای ثابت مشهود (استهلاک، کاهش ارزش داراییهای ثابت مشهود محسوب نمی شود) از اصطلاح ذخیره در این خصوص استفاده نمی شود.